

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/ ۱/ ۲۲ به پیشنهاد شماره ۱۸۱۰۴۳۸ مورخ ۱۳۹۷/ ۱۲/ ۲۸ [۱۳۹۶/۱۲/۲۸] سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری ایران ، آیین نامه اجرایی بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (د) ، (ح) ، (ط) ، (ی) و (م) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه اجرایی بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (د) ، (ح) ، (ط) ، (ی) و (م) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

ماده ۱ - در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف - قانون : قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور .

ب - بانک مرکزی : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .

پ - سازمان : سازمان بورس و اوراق بهادار .

ت - بانی / ناشر : وزارت امور اقتصادی و دارایی ، شرکت های دولتی و وابسته وزارتخانه ها و سازمان

های دولتی ، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ، مؤسسات پژوهشی و پارک های علم و فناوری با تصویب هیئت امنا و شهرداری ها و سازمان های وابسته که حسب مورد بانی / ناشر اوراق مالی اسلامی هستند .

ث - طرح : طرح های دارای توجیه فنی ، اقتصادی و مالی و محیط زیستی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد .

ج - اوراق مالی اسلامی : اوراق بهادار اسلامی با نام یا بی نام که به موجب قانون و مقررات مربوط یا مجوز بانک مرکزی و یا سازمان به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین به صورت ریالی یا ارزی منتشر می شود و شامل اوراق مشارکت ، انواع صکوک (با اولویت عرضه در بازارهای متشکل اوراق بهادار تحت نظارت سازمان) و اسناد خزانه اسلامی خواهد بود :

۱ - اوراق مشارکت : اوراق بهادار اسلامی که تابع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - و آیین نامه اجرایی آن و یا قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - است .

۲ - صکوک اسلامی : نوعی اوراق بهادار که طبق قوانین و مقررات و یا بر اساس دستورالعمل های مصوب سازمان و یا بانک مرکزی منتشر می شود ، نظیر صکوک اجاره و صکوک استصناع .

۳ - اسناد خزانه اسلامی : مطابق تعریف مقرر در آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور .

چ - کمیته : کمیته مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور موضوع جز [(۱) بند (ک) تبصره (۵) قانون .

ماده ۲ - در اجرای بند (الف) تبصره (۵) قانون ، به بانی / ناشر اجازه داده می شود مبلغ چهل و پنج هزار

میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۴۵) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی به منظور اجرای طرح ها با تضمین خود با رعایت قوانین و مقررات مربوط منتشر نمایند . سهم بانی / ناشر به شرح جدول زیر تعیین می شود :

□ ردیف □ ذی نفعان موضوع بند (الف) تبصره (۵) □ مبلغ (میلیارد ریال) □

□ --- □ --- □ --- □

□ ۱ □ شرکت های تابعه وزارت نفت □ ۳/ ۶۰۰ □

□ ۲ □ شرکت های تابعه وزارت نیرو □ ۵/ ۶۰۰ □

□ ۳ □ شرکت های تابعه وزارت راه و شهرسازی □ ۱۰/ ۰۰۰ □

□ ۴ □ شرکت های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات □ ۳/ ۶۰۰ □

□ ۵ □ شرکت های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح □ ۱/ ۸۰۰ □

□ ۶ □ شرکت های تابعه وزارت صنعت ، معدن و تجارت □ ۳/ ۵۰۰ □

□ ۷ □ شرکت های تابعه وزارت جهاد کشاورزی □ ۳/ ۵۰۰ □

□ ۸ □ شرکت های تابعه وزارت ورزش و جوانان □ ۱/ ۹۰۰ □

□ ۹ □ شرکت های تابعه سازمان انرژی اتمی ایران □ ۳/ ۰۰۰ □

□ ۱۰ □ شرکت ها ، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری □ ۳/ ۰۰۰ □

□ ۱۱ □ شرکت ها ، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی □ ۳/ ۰۰۰ □

□ ۱۲ □ شرکت های تابعه سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری □ ۷۵۰ □

□ ۱۳ □ پارک های علم و فناوری □ ۱/ ۷۵۰ □

□ جمع کل □ ۴۵/ ۰۰۰ □

تبصره ۱ - در صورت

عدم جذب مبالغ پیش بینی شده مطابق جدول موضوع این ماده توسط هر یک از بانی / ناشر یاد شده ، مبالغ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به سهم سایر دستگاه های مندرج در جدول مذکور افزوده می شود .

تبصره ۲ - دولت در مورد بازپرداخت اصل و سود این اوراق تعهدی ندارد و بازپرداخت اصل و سود اوراق یاد شده از محل منابع داخلی و یا درآمدهای اختصاصی دستگاه های اجرایی موضوع این ماده خواهد بود .

ماده ۳ - هنگام واگذاری طرح (پروژه) هایی که مطابق این آیین نامه برای آنها اوراق مالی اسلامی منتشر شده است ، بر اساس قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف تضمین های آنها اقدام خواهد شد .

ماده ۴ - بانی / ناشر در چهارچوب

مصوبات کمیته می تواند به منظور تأمین تمام یا قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح های خود که حجم انتشار آن از سوی بالاترین مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی ربط در چارچوب بودجه مصوب دستگاه مربوط در

سقف جدول مذکور در ماده (۲) این آیین نامه به بانک مرکزی /سازمان اعلام می شود ، نسبت به تقاضای موافقت اولیه از بانک مرکزی /سازمان برای انتشار اوراق مذکور بر اساس قوانین و مقررات مربوط اقدام کند .

ماده ۵ - در اجرای بند (ب) تبصره (۵) قانون ، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در چارچوب مصوبات کمیته و پس از دریافت

درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور ، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی ریالی و یا ارزی برای اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام و طرح های ساماندهی دانشگاه ها مندرج در پیوست شماره (۱) قانون و همچنین اعتبارات تملک دارایی های استانی تا مبلغ معادل دویست و شصت هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۲۶۰) ریال با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند .

تبصره ۱ - سهم هر یک از دستگاه های اجرایی

از اوراق مذکور و عنوان طرح های ذی نفع موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و نوع اوراق موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می شود .

تبصره ۲ - سازمان برنامه

و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای تسویه پرداخت های مرتبط با اوراق مالی اسلامی ریالی در سررسید های مقرر و هزینه های انتشار را طی ردیف خاصی در لوایح بودجه سالانه کل کشور منظور نماید .

ماده ۶ - به وزارت امور اقتصادی

و دارایی اجازه داده می شود با فراهم کردن شرایط انتشار از جمله رتبه بندی توسط مؤسسات مربوط (در صورت نیاز) ، به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران نسبت به انعقاد قراردادهای بین المللی لازم برای انتشار اوراق مالی اسلامی ارزی به صورت داخلی و یا بین المللی از محل بند (ب) تبصره (۵) قانون تا سقف مبلغ شصت هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۶۰) ریال و صدور تضمین های لازم اقدام نماید .

استفاده از کلیه ابزارها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی

ایران - مصوب ۱۳۸۴ - و قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ - در انتشار اوراق موضوع این آیین نامه مجاز است .

تبصره ۱ - سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تعیین و اعلام طرح های موضوع این ماده با اولویت طرح هایی که مصارف ارزی دارند ، اقدام می نماید .

تبصره ۲ - بانک مرکزی موظف است حسب نیاز ترتیبات لازم برای انتقال وجوه ارزی

ناشی از انتشار و تبدیل آن به ریال و همچنین تبدیل ریال به ارز برای تسویه اصل و فرع اوراق مذکور را فراهم سازد . نرخ اعمال حساب مبالغ یاد شده در عملکرد بودجه کل کشور توسط بانک مرکزی اعلام می شود .

تبصره ۳ - ارز مبنای انتشار اوراق با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تأیید بانک مرکزی مبنی بر فراهم بودن ارتباط بانکی مورد نیاز ، تعیین می شود .

تبصره ۴ - اصل ، سود و هزینه های مترتب بر انتشار اوراق ارزی از جمله هزینه های تعیین رتبه اعتباری کشور

، موضوع این آیین نامه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به عنوان متعهد تأمین و تخصیص اعتبار ، از محل اعتبارات مصوب مربوط تأمین و خزانه داری کل کشور با اولویت نسبت به تسویه آنها اقدام می نماید .

ماده ۷ - بانی / ناشر مکلف است فهرست

طرح های متقاضی استفاده از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک را ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین نامه از طریق بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط جهت تصویب شورای اقتصاد ارایه نماید .

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه و بند (د) تبصره (۵) قانون از شمول این ماده مستثنی می باشند .

ماده ۸ - اوراق فروش نرفته

طرح های موضوع بندهای (الف) و (ب) تبصره (۵) قانون ، قابل واگذاری به تمامی طلبکاران طرح های مذکور (اعم از پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات همان طرح ها و همچنین سایر هزینه های طرح ها و پروژه ها از جمله تملک اراضی و تأدیه بدهی طرح های ساماندهی دانشگاه ها) در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رییس دستگاه اجرایی و ذی حساب مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور است .

تبصره - فهرست پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات طرح های موضوع این آیین نامه به همراه میزان مطالبات معوق آنها که به تأیید ذی حساب مربوط رسیده است ، برای اوراق موضوع بند (الف) تبصره (۵) قانون توسط بانی / ناشر و برای بند (ب) تبصره (۵) قانون توسط دستگاه اجرایی ذی ربط ، به بانک عامل / رکن بازار سرمایه ارایه می شود .

ماده ۹ - با ارایه مدارک و مستندات مورد درخواست بانک مرکزی و سازمان توسط بانی / ناشر ، موافقت اولیه

انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی ظرف مهلت قانونی صادر می شود و بانی ناشر ظرف بیست روز از زمان دریافت موافقت اولیه مکلف به انتخاب بانک یا بانک های عامل / رکن بازار سرمایه خواهد بود .

ماده ۱۰ - بانک عامل موظف است ظرف بیست روز نسبت به بررسی طرح در چهارچوب قوانین و مقررات و الزامات مربوط به اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی موضوع این آیین نامه اقدام نماید .

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه از شمول این ماده مستثنی می باشند .

ماده ۱۱ - بانک مرکزی پس از تأیید گزارش توجیه فنی ، اقتصادی و مالی طرح های تأیید شده توسط بانک عامل ، ظرف بیست روز شرایط انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی را اعلام می نماید .

ماده ۱۲ - ناشر مجاز است نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این آیین نامه به صورت الکترونیکی از طریق عامل واگذاری و سامانه های مربوط اقدام نماید .

ماده ۱۳ - نرخ سود اسمی اوراق منتشره بر اساس مصوبات کمیته تعیین می شود .

تبصره ۱ - بانک مرکزی موظف است در اجرای سیاست های مالی ، پولی و ارزی خود که به نحوی از انحلا^۱ نرخ اوراق دولت در بازار سرمایه را تغییر می دهد ، هماهنگی لازم را با کمیته انجام دهد .

تبصره ۲ - سازمان موظف است در صدور مجوزهای انتشار برای سایر نهادهای منتشر کننده اوراق به گونه ای عمل کند که نرخ انتشار آنها موجب افزایش نرخ اوراق منتشره دولت در بازار سرمایه نشود .

ماده ۱۴ - در اجرای بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون ، بانی /ناشر مکلف به تأمین وثایق و تضمین

های مورد نظر بانک عامل /ضامن مورد تأیید سازمان است . در صورت عدم ایفای تعهدات بانی /ناشر در سررسیدهای مقرر ، بانک عامل /ضامن مورد تأیید سازمان موظف است از محل وثایق مذکور رأساً اقدام نماید .

ماده ۱۵ -

با صدور مجوز نهایی انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به بانک عامل /رکن بازار سرمایه ، عرضه اولیه این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در بازار پول /سرمایه در مدت زمان مقرر انجام می شود .

تبصره - با پذیرش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در سازمان ، معاملات ثانویه آن تابع شرایط سازمان خواهد بود .

ماده ۱۶ - بانک مرکزی /سازمان مکلف است از طریق عامل واگذاری /رکن بازار سرمایه

آخرین اطلاعات مربوط به عرضه اولیه اوراق مالی اسلامی را ماهانه به تفکیک نماد معاملاتی ، دستگاه اجرایی /استان و رقم واگذار شده به سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نماید .

ماده ۱۷ - بانک عامل /رکن بازار سرمایه مکلف

است وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در هر مرحله را بر اساس فهرست ناشران مزبور ظرف یک هفته پس از تکمیل مستندات انتشار در خصوص بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون

به حساب تمرکز وجوه شرکت های مزبور و شهرداری ها و سازمان های وابسته نزد خزانه داری کل کشور و در خصوص بند (ب) تبصره مذکور به ردیف شماره (۳۱۰۱۰۸) جدول شماره (۵) قانون واریز کند .

ماده ۱۸ - بازخرید اوراق موضوع بند (د) تبصره (۵) قانون قبل از سررسید توسط بانک عامل ممنوع است .

ماده ۱۹ - در اجرای بند (ح) تبصره (۵) قانون ، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از دریافت

درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور و در چهارچوب مصوبات کمیته ، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی با رعایت مقررات حاکم بر این آیین نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید .

ماده ۲۰ - انتشار صکوک اجاره موضوع این آیین نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و به خصوص

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - موضوع تصویب نامه شماره ۴۱۸۴۸/ت/۵۲۰۲۶هـ مورخ ۴/۴/۱۳۹۴ و اصلاحات بعدی آن است .

ماده ۲۱ - سایر موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه در خصوص نحوه واگذاری ، بازخرید و بازپرداخت اصل و سود

اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی حسب مورد تابع ضوابط و مقررات پیش بینی شده در آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و دستورالعمل صکوک اسلامی مصوب شورای پول و اعتبار /سازمان است .

ماده ۲۲ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود بر اساس ابلاغ و تخصیص صادره از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور و در چهارچوب مصوبات کمیته به منظور تکمیل و

تجهیز فضای آموزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی ، توسعه و تجهیز مدارس کشور) نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی تا سقف مبلغ ده هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۱۰) ریال اقدام نماید .

ماده ۲۳ - هیئت امنای صندوق تثبیت بازار سرمایه

موظف است با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تمهیدات لازم برای استفاده از ظرفیت آن صندوق به منظور بازارگردانی اوراق منتشره موضوع این آیین نامه را فراهم نماید .

ماده ۲۴ - در صورت انتشار بخشی از اوراق مالی اسلامی موضوع این آیین نامه به شکل اسناد خزانه اسلامی ، تمامی شرایط انتشار این اسناد تابع آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره (۵) قانون خواهد بود .

ماده ۲۵ - در راستای اجرای بند (ط) تبصره (۵) قانون ، به وزارتخانه های نفت و صنعت ، معدن و تجارت اجازه داده می شود از طریق شرکت های تابعه خود و با رعایت مفاد قانون

، قوانین و مقررات مرتبط با اوراق مالی اسلامی و همچنین مصوبات کمیته نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی (ریالی و ارزی) تا سقف سی و پنج هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۳۵) ریال اقدام نمایند .

ماده ۲۶ - به وزارت نفت اجازه داده می شود از طریق شرکت های دولتی تابعه ذی ربط و با رعایت مفاد بند

(ی) تبصره (۵) قانون ، قوانین و مقررات مرتبط با اوراق مالی اسلامی و مصوبات کمیته ، نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی تا سقف سه میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۳) دلار به شکل ریالی یا ارزی اقدام نماید .

معاون اول رئیس جمهور □ اسحاق جهانگیری